

135

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

GLEB ANFILOV

ÎNTOARCEREA DIN COSMOS

ARIPI

EDITATA DE REVISTA ȘTIINȚA și TEHNICA

GLEB ANFILOV

Întoarcerea din Cosmos

Aripi

Copertele-desen: A. BUICULESCU

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
Anul VI — Nr. 135

Gleb Anfilov

*Născut în anul 1923, Gleb Anfilov a luat parte la Marele Război pentru Apărarea Patriei. În 1950, după ce a terminat Universitatea din Moscova, s-a consacrat în întregime ziaristicii și literaturii de popularizare a științei. A scris numeroase scenarii radiofonice, articole de ziar și schițe. Pînă în prezent a publicat două cărți : „Ce sînt semiconductorii" (1957) * și „Soarele artificial" (1959). Ambele au fost distinse cu premii la concursul organizat de Detghiz și de Ministerul Învățămîntului din R.S.F.S.R. Actualmente lucrează la o carte intitulată „Fizica și muzica".*

Deși se află la primele lui povestiri de anticipație, Gleb Anfilov s-a impus ca unul dintre cei mai talentați reprezentanți ai tinerei generații de scriitori sovietici care activează în domeniul literaturii științifico-fantastice. Stilul său e original, fantezia lui e curajoasă, personajele create de el sînt interesante, vii, memorabile și mișcate de conflicte puternice, cu deznodăminte surprinzătoare.

Iată, de exemplu, zguduitoarea povestire pe care o publicăm la începutul acestei broșuri. Eroul ei este un astronavigator care de la prima pagină este pus într-o situație tragică. Dar el se dovedește a fi călit din oțelul marilor viteji. Și cu toate că acțiunea se petrece într-o epocă mai îndepărtată de noi, întîmplările relatate ne amintesc de Pavel Korceaghin, de Meresiev, de eroii Tinerei gărzi sau de cei patru marinari sovietici care au înfruntat timp de 49 zile furia oceanului — într-un cuvînt, de toți aceia care au făurit prin exemplul lor uimitorul și pateticul profil al omului din era comunistă.

---

* Traducerea acestei cărți a apărut în Editura tineretului, colecția „Știința învinge" (1959).

Intoarcerea din Cosmos

I

Pe la trei noaptea, în a douăzecea zi a celei de-a 35-a luni de zbor, „Diana" pătrunse într-un nor dens de antigaz[1]. Se auzi trosnetul uscat al anihilării[2]; în aceeași clipă, zgomotul crescu pînă la valoarea critică superioară. Scuturăturile și vibrațiile puternice îl asurziră pe Aleksei, îl răniră. Miinile nu-l mai ascultau, înțepeniseră; abia mai apucă să conecteze programul accelerației mărite de 30 de ori, și se prăbuși în fotoliul amortizor. Indicatoarele fotonice urlau, dar el nu mai auzea nimic. Cînd norul de antigaz rămăsese în urmă și cînd începu să sune automatul de corecție a traiectoriei, Aleksei își reveni și se repezi la luminatorul secției astronomice; înțelesese că se întîmplase ceva îngrozitor, ireparabil. Murise Vera!

Secția astronomică era străpunsă de explozia care distrusese toate cele trei straturi ale blindajului. Cupola pentru crearea microclimatului[3] de deasupra patului Verei se făcuse țăndări. In abisul Cosmosului clocotise sîngele soției lui, pentru ca imediat să se prefacă în gheață. La lumina slabă a plafonului electric rămas întreg se vedea vălul alburiu de brumă care acoperise pereții și podeaua. Prin spărtura largă pătrunsese gerul beznei înconjurătoare, gerul zeroului absolut...

Aleksei avea doar o singură posibilitate pentru a se salva de antigazul cosmic, o metodă simplă și bătrînească: fuga. Știa un singur lucru: că trebuie să scape cît mai repede din dezlănțuirea stihiei dușmănoase a antiatomilor! Și cu cît mai repede cu atît mai bine! Abia acum, după catastrofă, îi trecu prin minte o idee îngrozitoare tocmai pentru că era irealizabilă: dacă ar fi mărit accelerația de 200 de ori, în loc de 30 de ori, nu s-ar fi produs poate catastrofa. Incercă să

---

[1] Antigaz — un gaz ale cărui molecule sînt formate din antiatomi (n. r.)
Antiatom — un atom ai cărui protoni au sarcină electrică negativă și ai cărui electroni au sarcină electrică pozitivă (n. r.)

[2] Anihilare — Interacțiunea dintre substanță și antisubstanță în urma căreia apar fotoni (n. r.)

[3] Microclimat — climat artificial creat într-un spațiu restrîns (n. r.)

alunge această idee fără sens, care pe deasupra îi venise și prea tîrziu. Ar fi pierit doar amîndoi, și el, și Vera; nu există om capabil să suporte o asemenea accelerație în afara camerei antigravitaționale!

Pierise Vera! Încă nu-și dădea seama complet de această înspăimîntătoare realitate. Împrejurul său totul era încă plin de prezența luminoasă și caldă a soției lui. Iată scăunelul pe care ea s-a urcat ca să repare instalația de telecomandă defectată: iată și abajurul intim și drag pictat de mîinile ei.

„Diana" mai fusese de trei ori în antigaze dense. Prima oară acest lucru se întîmplase acum vreo doi ani, cînd astronava lor făcea încă parte din escadrilă. Evenimentul le provocase, atît lui Aleksei, cît și Verei, mai degrabă uimire decît frică. Tunetul neașteptat și tremurul ușor care scutura astronava păreau de neînțeles. Doar în acele momente motoarele nu funcționau, așa încît ele nu putuseră provoca nici un fel de vibrații. Au înțeles de ce natură e fenomenul abia după ce au observat comportarea neobișnuită a contoarelor de raze gama, care parcă erau amețite din cauza fotonilor de anihilare.

Atunci atacul antiatomilor se terminase cu bine. Nu s-au înregistrat avarii nici pe „Diana", nici pe celelalte astronave din escadrilă. Aflaseră acest lucru prin radio.

Cea de-a doua și cea de-a treia întîlnire cu antisubstanțele cosmice au durat cîteva clipe abia sezisabile și, de asemenea, astronauții n-avuseseră nici un fel de neplăceri din pricina lor.

Și iată că are loc întîlnirea de acum, cea de-a patra... Nenorocirea s-a abătut asupra „Dianei", rămasă singură. „Diana" plecase în raidul răsăritean de cercetare, se separase de restul escadrilei și se îndrepta singură spre Pămînt.

Pe tabloul de comandă, banda înregistratorului de raze gama, martor mut al catastrofei, povestea prin unduirile curbei înregistrate că mișcarea prin antigaz durase foarte mult, mai mult de o secundă. Densitatea antisubstanței fusese, de asemenea, foarte mare și era marcată prin amplitudinea oscilațiilor. Condițiile în care avusese loc catastrofa păreau ciudate, nu coincideau cu cele prevăzute de astrofizicieni. Se considera că acumulări atît de uriașe de antigaz nu există în galaxia noastră.

După ce dictase toate cele petrecute în dictafonul jurnalului de drum, Aleksei se ridică încet și-și puse costumul de scafandru. Își fixă motorașul-pistol portativ și rezervoarele cu amestecul respirator, scoase din dulapul din perete un mic agregat pentru sudură electrică și intră în ecluza de ieșire.

Pompa de aer începu să funcționeze. Ușa exterioară se retrase. Aleksei conectă presiunea interioară a costumului și păși în pustietatea stelară.

Înainte, cînd ieșea în Cosmos, avea un simțămînt puternic de fericire. Nici el, nici Vera nu cunoscuseră miopia cosmică, această hipnotizantă spaimă de lumina stelară, de care se plîngeau de obicei mulți astronauți. Dimpotrivă, universul ce li se deschidea în fața ochilor, se-

mănat cu nenumărate stele, imobilitatea lor triumfătoare și monumentală, aparent imuabilă, făceau să le încolțească în suflet fericirea libertății și a puterii.

Dar toate astea aparțineau trecutului.

Astăzi nu mai simțea nimic asemănător.

Cosmosul îi părea straniu și dușmănos. Își amintea cu amărăciune cuvintele Verei: „Să te scalzi printre stele". Nu, Cosmosul nu e bun, nu e pașnic. Acolo în urmă rămăsese o moarte invizibilă și asurzitoare. Dar înainte? La dreapta, la stînga? Undeva, în acest apropiat abis, întunecat și tainic, se ascundeau armate de asasini microscopici, explozibil nevăzut, aducător de moarte.

Printr-un impuls al pistolului-motor, Aleksei se apropie de colosul întunecat al „Dianei". Aprinse un proiector portativ.

Învelișul astronavei era parcă ciupit de vărsat. Toată suprafața ei era acoperită cu fisuri, ba chiar cu crăpături mai mari, urmele anihilării antigazului, iar pe alocuri se căscau adevărate găuri. Aleksei începu metodic să le umple cu metal topit pe cele mai periculoase. Strălucea flama agregatului de electrosudură, iar picături mici, imponderabile, de metal se răspîndeau în toate direcțiile. Acest joc al metalului topit era odihnitor pentru ochiul obosit de moarta imobilitate înconjurătoare. Aleksei mișca electrozii, presa bășicuțele luminoase și-și repeta în gînd fraza Verei: „Concentrează-te asupra unui punct!" „Concentrează-te asupra unui singur punct!".

Lucră vreo trei ore. Învelișul rănit al astronavei se refăcea treptat. Doar de spărtura cea mare ce străbătea complet blindajul și avea un diametru de aproape un metru nu se atinsese Aleksei.

Se strecură prin spărtură și pătrunse în secție.

Îl întîmpinară numai ruine, pînă de curînd lucruri apropiate și necesare. Ruinele parcă fumegau în acel spațiu pustiu, îngrămădite fără rost, aruncate, strivite de pereți. Gravitația artificială electromagnetică nu funcționa.

Exact sub spărtură se afla patul fixat de podea în șuruburi. În jurul său erau împrăștiate bucăți transparente din cupola distrusă. O pătură ușoară, prinsă de marginile saltelei de burete, era încă întreagă. Aleksei îndepărtă cu multă grijă resturile de cupolă și se așeză în genunchi lîngă capul împietrit, acoperit cu brumă, al soției lui. Nu i se vedea figura; era îngropată în pernă. Aleksei rămase nemișcat la căpătîiul ei...

Pe secția astronomică, Vera fusese în întregime stăpînă — era în același timp astronom, radist și înlocuitor de bucătar (ea își zicea în glumă „astrococ" [1]). Abia ieri stătuse la tabloul de comandă al radiotelescopului și, ocupată cu înregistrarea radiațiilor, fredona ușor. Seara audiase un concert de muzică electronică; urmase ora de dans inițiată de Vera. Nu îi incomoda spațiul restrîns al secției. Vera spunea: „Se poate dansa și pe pervazul ferestrei".

---

[1] Astrococ — termen născocit de G. Anfilov; ar însemna pe romînește: astrobucătar.

Aleksei se ridică, aruncă din nou o privire împrejur și constată că toată aparatura astronomică fusese nimicită în timpul exploziei. Fuseseră distruse nu numai sistemele gravitaționale, ci și instalațiile de încălzire și de condiționare a aerului. Dispozitivele telemecanice erau defectate fără vreo nădejde de a mai putea fi reparate; era avariată ușa interioară a camerei de ecluzare care ducea spre secția comenzilor. Firele electrice, rupte, atîrnau ca niște ciucuri.

Este adevărat că multe dintre avarii puteau fi reparate; aveau un caracter superficial. Probabil, cantitatea cea mai mare de antigaz anihilase prin explozie învelișul astronavei. Probabil că din aceeași cauză rămăsese intact și corpul inert al Verei. Aleksei începu să adune ultimele resturi ale aparatelor și să le arunce prin spărtura secției: zburau prin golul cosmosului bucăți de masă plastică, de metal, piese distruse.

La un moment dat, il lovi în spate ceva tare, care părea să fie un obiect mare. Se întoarse și văzu cadavrul înghețat al pisicii. Era pisica lor, Desdemona, cum îi spunea Vera. Frumoasă, lingușitoare! Împreună cu ea, Vera, rîzînd în hohote, făcea cele mai fantastice acrobații. Odată, căutîndu-și un loc mai călduț, pisica se strecurase încetișor în radiotelescop și țîșnise afară îngrozită de curenții de înaltă tensiune.

Luă cu grijă cadavrul fragil, înghețat, întrebîndu-se dacă să-l arunce sau nu. Apoi trase sertarul mesei și-l ascunse înăuntru.

Deschise complet ambele uși ale camerei de ecluzare, atît pe cea interioară, distrusă de explozie, cît și pe cea exterioară, care era în perfectă stare. Neclintitele ghirlande stelare puteau fi văzute acum prin două deschideri mari: prin spărtură și prin ușă. Spărtura trebuia imediat astupată.

Din dulapul cu materiale de construcții de rezervă pentru cazuri de avarie, luă cîteva foi de tablă groasă. Le aranjă după forma găurii și le tăie cu ajutorul flăcării arcului electric. Le scoase cu grijă și le fixă de învelișul astronavei.

Din nou metalul strălucitor, spumos... „Trebuie să muncesc, trebuie să lucrez..."

După o oră și jumătate, învelișul astronavei era reparat.

Trebuia să hotărască ce va face mai departe.

După legile nescrise ale astronauților, astronavigatorii erau înmormîntați direct în Cosmos. Corpul, învelit într-o pînză, era scos în spațiul sideral. Această procesiune avea loc în prezența întregului echipaj al astronavei și era însoțită de un marș funebru.

Aleksei însă nici nu se putea gîndi că el singur va îndeplini ritualul tragic al înmormîntării. Nu era posibil ca el, cu mîinile lui, să trimită în abis, undeva departe, rămășițele Verei! Nu putea admite ca trupul Verei să se înece în Cosmos! În nici un caz! De ce? Nu știa. Nu știa de unde îi vine această dorință, nici nu voia să se gîndească la cauzele ei, pentru ca să nu-și dezvăluie lui însuși că este un capriciu fără rost și primejdios. Hotărîrea lui însă era de neclintit. Numai Pămîntul va primi rămășițele Verei.

Intre timp, trebuia refăcută secția astronomică. Trebuia reparat sistemul de încălzire, închisă ieșirea, pornită instalația de încălzire și de aer condiționat, reparată ușa interioară a ecluzei. Rațiunea și legile severe ale astronavigației îi cereau să creeze din nou condiții de viață în secția astronomică. In cazul acesta însă, nu se mai putea conserva corpul Verei.

Secția rămase deschisă; aici vor domni frigul, vidul, strălucirea aștrilor imobili.

II

Deasupra tabloului de comandă sînt două ceasuri. Cel din stînga, mic, cu un aspect foarte obișnuit, marchează timpul dependent, timpul natural al acestei minuscule lumi care se numește „Diana". Ceasul din dreapta este complicat: este inclus într-un mecanism cibernetic care calculează și transformă timpul independent în mișcarea neuniformă a limbilor, timpul care se scurge pe Pămîntul îndepărtat.

Ceasul din stînga arată 18,40. Secundarul aleargă în salturi. Jos este un număr: 1.070 zile de zbor.

Cadranul ceasului din dreapta nu este împărțit în 12 diviziuni, ci în 30. Fiecare diviziune reprezintă o zi, adică 24 de ore terestre. Acul se tîrăște lîngă cifra 19. In centrul cadranului sînt indicate anul pămîntean și luna: anul 2080, luna ianuarie.

La începutul călătoriei „Dianei", cînd acele ceasului din stînga erau în poziția inițială, iar în locul unde se indică „zile de zbor" era scris zero, ceasul din dreapta arăta anul 1980, 20 iunie.

Aleksei își amintea acea zi.

Plecaseră de acasă la ora 5 dimineața, cu șase ore înainte de decolare. Vera era foarte agitată, poate chiar mai mult decît s-ar fi cuvenit. Zburda, fugea înainte și striga: „Lioșka! Vom cuceri universul!". Aleksei încercase să o liniștească, o sfătuise să-și menajeze forțele. Da' de unde! Pînă la urmă, neastîmpărata Vera îl antrenase și pe el, și vreun sfert de oră s-au dat în leagăn ca niște copii, chiuind, glumind.

Ii rămăseseră în amintire soarele, fericirea așteptării unor evenimente foarte însemnate și tragedia reținută a despărțirii.

După controlul medical final, astronauții trecură în zona de decolare printre două rînduri de oameni care le presărau drumul cu flori. Vera devenise serioasă și tăcută. „Gîndește-te, Alioșa — îi șopti ea —, pe mulți dintre ei nu-i vom mai vedea niciodată. Niciodată!..."

Urmă apoi trista despărțire de prieteni și de toți cei apropiați, care aveau permisiunea să vină pînă la marginea zonei de decolare. Mama Verei, o femeie slabă, în vîrstă, muncitoare la o seră de flori, nu-și putea lua ochii plînși de la fiica ei. Tăcea. Totul fusese spus. Tatăl lui Aleksei, un bătrîn de vreo 70 de ani, cu părul alb, se silea să pară liniștit și vioi, deși era palid și abia se mai ținea pe picioare.

Văzuse multe în viață, dar rămăsese un om vesel, veșnic bine dispus și puțin ciudat. Inainte de a-i strînge mîna pentru ultima oară, zîmbi oarecum nenatural și spuse: „Aleksei, transmite din partea mea un salut generațiilor viitoare". Începu apoi să plîngă. „Nu-i nimic, băiete, fii tare!" Acestea au fost ultimele lui cuvinte...

Se auzi soneria la masa de comandă; anunța că este timpul să se verifice traseul astronavei și să se treacă pe hartă ultimele coordonate. Aleksei ridică puțin storurile ferestrei de observație. Puse în funcțiune aparatura de stabilit poziția. Incepu să măsoare coordonatele galactice ale „Dianei", operație laborioasă, care necesita multă precizie. Din nou se străduia să se concentreze numai la ceea ce trebuia să facă, să se gîndească numai la grade, la constelații, la puncte de reper. De munca aceasta depindea exactitatea deplasării astronavei. În asemenea momente, Vera închidea întotdeauna magnetofonul sau magnetoproiectorul. Acum nu era necesar. Era o tăcere de moarte. Singur...

Inainte de decolare, directorul cosmodromului rostise cîteva cuvinte. Fără să se grăbească, încet, laconic, le explicase că expediția va decurge conform programului „salturilor succesive", că sarcina ei „pare simplă" — să cerceteze aproximativ jumătate din viitorul traseu „Pămînt — beta Cassiopeia" [1], unde se presupune că există lumi populate, și apoi să se întoarcă pe Pămînt. Pentru multe din astronavele escadrilei, expediția dura trei ani, adică 90—100 de ani pămînteni. Directorul adăugase zîmbind: „Expediția este interesantă și prin aceea că pentru prima oară echipajul uneia dintre astronave, «Diana», se compune dintr-o pereche de căsătoriți. Credem că asta nu e rău — adăugă el. Vă doresc succes, tovarăși!"

Gongul bătu încet... Asemenea sunete se repetau la fiecare 40—50 de minute, și fiecare dintre aceste semnale anunța că pe îndepărtatul Pămînt mai trecuse o zi...

...Indepărtat, neasemuit Pămînt! Era țelul final, strălucitor, subiect de conversație ocolit în perioada de început a zborului, subiect care-i frămînta din ce în ce mai mult în ultima vreme. Mai rămăsese doar atît de puțin: după timpul dependent, după timpul rachetei, doar o lună! Pămîntul măreț și drag, cu cerul său albastru, cu abundența lui de lumină, cu parfumul pădurilor întunecoase, cu foșnetul frunzelor îngălbenite, cu liniștea rîurilor reci. Se obișnuiseră să se gîndească la un tablou de toamnă, deoarece „Diana" trebuia să se întoarcă prin septembrie sau octombrie.

Alaltăieri Vera spusese: „Cînd ne întoarcem fac o plăcintă cu varză obișnuită. M-am săturat de concentrate! Sînt prea hrănitoare! Pe urmă mergem la teatru, unde vor fi artiști vii, adevărați! De ajuns cu umbrele!".

Plăcintă cu varză!

Din nou se aude semnalul sonor. De data aceasta este un acord

[1] Cassiopeia — constelație a cerului austral (n. r.)

electric, blînd, dar insistent. Trebuie pregătit comunicatul periodic pentru Pămînt, trebuie să facă el ceea ce totdeauna făcea Vera.

Aleksei se îndreptă către aparatul de cifrat, culese un text scurt, telegrafic: „Cubul 1.136 NVS-antigaz dens. Murit Vera. Astronava continuă zborul. 1.071 zile de zbor. 16.40 Averin". Era comunicatul principal. Aleksei știa că va ajunge pe Pămînt și că va fi descifrat. Pregăti încă un text, o informare mult mai detaliată, unde povestea mult mai pe larg totul, inclusiv refuzul de a o înmormînta pe Vera și intenția categorică de a-i aduce corpul pe Pămînt în secția rece, deschisă. Pentru a face economie de energie electrică, comunicatul suplimentar îl transmise cu un emițător mai puțin puternic. De aceea nu erau garantate primirea și descifrarea lui pe Pămînt.

Deplasă maneta de contact. Conectă releul de timp [1] pentru pornire. In această vreme, la prora „Dianei" ciuruită de antigaz, un dispozitiv special lăsă să înainteze gura tunului electromagnetic cu înaltă frecvență. La momentul stabilit, impulsurile cifrate, comprimate în miimi de secundă, porniră în depărtări. Corpul cosmonavei se scutură din pricina exploziilor puternice de lumină, de raze infraroșii și unde radiofonice. Conform programului dat, impulsurile emițătorului se uneau în serii care se repetau de mai multe ori. Inceputul puternic al fiecărei serii ducea comunicatul principal, iar impulsurile finale, relativ slabe, transmiteau informarea suplimentară. Grupele de serii se repetară, din două în două minute, timp de o jumătate de oră.

Cînd astrotransmisioniștii pămînteni vor primi semnalele în giganticele lor telescoape electronice, repetarea le va servi să recepționeze mesajul, în ciuda paraziților și a obstacolelor, și să umple golurile din text cu ajutorul analizei statistice, și astfel să descifreze mesajul omului pierdut undeva, în depărtările inimaginabile ale universului.

Acest sistem de comunicație cu Pămîntul, sistem destul de răspîndit, a fost elaborat pentru prima dată de Vera, cînd era încă studentă la Universitatea de științe cosmice din Iaroslavl. Atunci o cunoscuse Aleksei pe viitoarea lui soție. De fapt, ei se cunoscuseră de două ori. Și atît de diferit!

...Un stadion acvatic uriaș pe Volga. Freamătul tinereții triumfătoare, veselie, sănătate. Aleksei, care tocmai se întorsese din primul lui zbor interastral, venise acolo împreună cu tatăl său. Acesta, fericit și mîndru, își dădea atîta importanță, încît era în același timp și nițeluș caraghios și emoționat. Stătea lîngă el și critica pe cei care executau săriturile. Toate plonjoanele erau bune, dar tatăl său reușea să găsească fiecăruia un defect și explica plin de ardoare cum ar arăta un asemenea salt într-o execuție ideală.

Aleksei asculta distrat și zîmbea. Respira aroma Pămîntului, simțea ca un balsam vîntul umed și parfumat de pe Volga. Nu se mai

---

[1] Releu de timp — dispozitiv electric care asigură conectarea unui anumit circuit electric după un interval de timp dat (n. r.).

sătura ascultînd graiul omenesc, fără să se gîndească la nimic. Din difuzoare se auzea o muzică simplă și antrenantă.

Deodată însă liniștea fu întreruptă. Pe cărare se apropia un grup de fete în costume de baie, și una dintre ele, măruntă, cu părul negru, bronzată, îl privea pe Aleksei.

Se opri, se uită din nou la el și-l întrebă, întretăiat: „Dumneavoastră sînteți Averin, nu-i așa?". Aleksei, care nu se obișnuise încă să fie recunoscut după cele 2-3 portrete care îi apăruseră în ziare, se intimidă și bolborosi: „Da, ce să fac, eu sînt". În acelasi timp, se gîndea cum de nu găsise ceva mai inteligent să răspundă. Parcă și-ar fi dat aere.

Fata însă nu se intimidă de loc. „Ladea, Galea — strigă prietenelor ei, care trecuseră mai departe —, veniți repede încoace! Aici este marele Averin! Auziți, e Averin, în carne și oase!" Entuziasmată, se uita copilărește, din nou, la Aleksei: „Tovarășe Averin, o să ne povestiți cîte ceva?". Prietenele ei se apropiară în fugă. „Faceți cunoștință! — continuă, repezită, fata cu părul negru, de parcă s-ar fi temut să nu piardă inițiativa, și tot ea întinse cea dintîi mîna — Vera..."

A doua oară făcuseră cunoștință după o săptămînă la ședința Consiliului de zboruri interplanetare. Aleksei fusese invitat acolo pentru discutarea mai multor inovații tehnice. Raportorii se schimbau mereu. Aleksei asculta despre motoare magnetice noi, despre automate de conducere a rachetei, despre dispozitive de protecție cosmică. La un moment dat, la pupitru apăru cu totul pe neașteptate Vera. Ea îl recunoscu imediat — Aleksei stătea în rîndul doi —, se înroși, îl salută, dar imediat își reveni și începu liniștită să-și expună propunerile.

Au fost multe probleme, unele grele, spinoase. Un tînăr, cu o voce care lui Aleksei i se păru prea sonoră, cerea „explicații suplimentare". Vorbea răspicat și cicălitor. „Eu, ca specialist, mă îndoiesc de identitatea integrală a transmisiilor consecutive..."

Aleksei constată cu surprindere că tînărul îi devenise foarte antipatic, deși n-avea motive serioase pentru aceasta.

Vera răspundea obiecțiilor în mod serios, fundamentat și mai ales cu plăcere.

„Ce fată deșteaptă!" — se gîndise atunci admirativ Aleksei, și această admirație nu-l mai părăsi apoi niciodată.

O conduse acasă. Mergea obosită, cufundată în gînduri, împiedicîndu-se uneori în tocurile înalte și rezemîndu-se de brațul său. Aleksei se simțea fericit și stînjenit. Nu reușea să închege o convorbire și se considera singur vinovat de acest lucru. La propunerea lui banală „Să ne mai vedem", ea dădu din cap deosebit de drăguț și intim, nu de sus în jos, ci de jos în sus.

...Gongul care ținea socoteala zilelor pămîntene îl trezi pe Aleksei și-l readuse la realitate.

III

Stă culcat pe spate. In fața lui este suprafața mată a peretelui. Lumina trandafirie a indicatorilor tabloului de comandă se reflectă pe spirele bobinei electromagnetice de gravitație.

Mai jos se văd garniturile secției bateriei telurice. Dacă te uiți mai jos, întîlnești un cerc negru. Acest cerc este luminatorul secției astronomice.

Ar vrea să se ridice și să se ducă la luminator. Acolo se cască o beznă de mormînt. Dacă însă te uiți mult timp, distingi o siluetă abia conturată...

Aleksei era atras din ce în ce mai tare să se uite prin luminatorul secției astronomice. Nu voia să se gîndească la nimic altceva. Gîndurile i se opriseră la ziua în care avusese loc ciocnirea cu antigazul.

I se schimbase chiar și noțiunea de durată. Înainte, împreună cu Vera, socoteau zilele din momentul pornirii spre Pămînt, din momentul în care „Diana", ajunsă la capătul saltului ei în raidul de cercetare, se întorsese cu fața spre Pămînt. Acum socotea timpul din momentul în care se produsese catastrofa.

In cea de-a cincea zi a acestui nou calendar, începu să-l obsedeze o idee: să lege mai bine corpul Verei. Îi era groază că pătura și legăturile nu vor rezista șocurilor provocate de pornirea motoarelor.

Aleksei execută această operație chinuitoare.

La fel ca în ziua catastrofei, trecu în secția astronomică prin Cosmos, deoarece pasajul prin ecluză nu fusese reparat.

Se întoarse în secția lui, rătăcit și distrus. Nu putea uita senzația de duritate rece ca sticla a corpului soției lui, pe care-l atinsese cu mîinile.

Mișcarea limbilor ceasornicului arăta că zilele treceau incolore, uniforme. Aleksei se supunea semnalelor sonore amintite și-și executa mașinal obligațiile zilnice.

In intervalele dintre muncă și somnul întîmplător, nesistematic, stătea la geamul secției astronomice. Își strîngea tîmplele în mîini pînă îl dureau. Se îndepărta de fereastră, punea o bucată muzicală oarecare la intensitatea maximă și, ca beat, se arunca în hamacul larg al amortizorului.

După o asemenea criză începură să-l doară ceafa și coloana vertebrală. Era o durere foarte puternică, neașteptată, ca o lovitură de cuțit. Dură cîteva secunde; se stinse.

După aproximativ două ore, durerea reveni. Cea de-a doua criză nu mai fu la fel de dureroasă ca prima, dar lăsă urme mai grave.

Apoi crizele începură să se repete.

Ca orice astronavigator, Aleksei era și puțin medic. In orice caz, cunoștea bazele medicinei generale și cosmice. Simptomele afecțiunii erau însă neobișnuite, nu semănau cu nimic din ceea ce știa el. Nu reuși să-și pună diagnosticul și încercă la nimereală cîteva medica-

mente din farmacia de bord: împotriva epuizării nervoase, împotriva afecțiunilor provocate de raze, chiar și pentru deranjamente stomacale.

Nu simți nici o ameliorare. Cel mai îngrozitor era însă faptul că nu-l deprima de loc această stare.

Conștiința îi era cuprinsă din ce în ce mai mult de apatie.

Odată, deplasînd pîrghia de alimentare energetică, sparse un indicator de pe tabloul de comandă. Nici nu-i trecu prin minte să-l înlocuiască. De ce? N-ar schimba nimic.

In suflet i se cuibărea resemnarea.

Nu mai voia să mănînce, nu mai voia să se forțeze să mănînce. Era cuprins deseori de somnolență.

Petrecu două-trei zile într-o stare de slăbiciune gravă.

In a douăsprezecea zi de la catastrofă, durerea din spate i se accentuă. Aleksei se întinse pe amortizor și curînd căzu în nesimțire.

Somnul îi fu neliniștit. O visă din nou pe Vera. Concentrată și serioasă, stătea la aparatul pentru citirea microfilmelor. Deodată prinse a se uita insistent la Aleksei. In ochi i se citea groaza, apoi privirea începu să i se stingă, ochii-i deveniră goi și neprecisi.

De sus se apropia o pîclă lipicioasă. Aleksei simți că se scufundă, că trebuie să se trezească acum, imediat. Printr-un efort de voință, reuși să iasă din toropeala somnului.

Se deșteptă cu o durere de nedescris în coloana vertebrală. Totul din el era parcă răsucit și frînt de durere. Era o nouă criză, mult mai grea decît celelalte. Il chinui vreo jumătate de oră și îi rămase în partea superioară a spinării o suferință ascuțită, trează.

Era un moment critic.

Moartea soției, chinurile fizice, dezolanta singurătate cosmică, — toate acestea se împleteau, se transformau într-un supliciu general, de nesuportat. Aleksei simți clar că este aproape de deznădejde. Ținîndu-și capul, încercă să-și scuture nebunia cu un geamăt țipător: „Să nu-mi pierd firea! Să nu-mi pierd firea! A-a-a..."

Strigătul furios al omului se zvîrcolea iar și iar în coaja metalică a astronavei.

Organismul chinuit începea să se acomodeze unei stări noi. Abrutizarea și desperarea erau înlocuite de ceva care semăna cu liniștea. Voința care revenea dădea naștere unei siguranțe aparente.

Cu pași repezi, Aleksei măsura spațiul îngust. Doi pași pînă la tabloul de comandă, doi pași pînă la amortizor. Încă o dată, încă o dată. Pașii se întăreau.

Incepu să vorbească cu sine însuși, cu voce tare: „Să nu îndrăznești să-ți pierzi firea, să nu îndrăznești să pierzi din vedere scopul final. Omul, acesta este scopul final".

Să vorbești fără încetare! Să umpli cu propria-ți voce această tăcere înnebunitoare!...

„Omul este scopul final. Tu te-ai îmbolnăvit, dar ești obligat să rezisti pînă la capăt. Trebuie să lucrezi. Să lucrezi fără încetare. Să-ți refaci ritmul de viață și regimul de lucru. Acum ai să mănînci..."

Se adresa sieși cu ton de comandă. „Eul" său se împărțise în două: într-o parte care comanda și într-o alta care executa.

Deschise nișa-bucătărie, puse la priză plita. Cu mîini tremurînde își pregăti o ceașcă de supă, rupse pîinea în bucățele. Luptînd cu greața, mîncă.

„Acum ai să verifici frîna magnetică. A venit momentul să o conectezi"

În înghesuiala din coridorul inelar al secției mașinilor îi era greu să se miște. Începuse din nou să-l doară spatele. Aleksei își pierdu aproape cunoștința și se așeză pe vine. Strîngînd din dinți, reglă complet automatul de frînare. Reveni sus, în secție. Silindu-se să nu se odihnească, se puse imediat să verifice traseul. Fixă exact coordonatele „Dianei" și conectă frîna.

Durerea parcă îl mai lăsase.

Aleksei începu din nou să vorbească tare, repede, fără să insiste asupra sensului cuvintelor. Ideile pe care le pronunța cu glas tare se reduceau la aceea că micul cosmos — sistemul solar — este aproape, că „Diana" a început să-și reducă fantastica-i viteză, că Soarele a și început să aibă strălucirea unei stele de mărimea întîi.

„Trebuie să schimb calendarul! continuă Aleksei. Pînă la capătul drumului mai sînt vreo zece zile. Voi socoti de la sfîrșit: a zecea, a noua, a opta... Voi lucra tot timpul..."

Pentru a-și umple complet timpul, Aleksei imagină treburi suplimentare; revizia preventivă a motoarelor, controlul dublu al traseului. Pregăti aparatura pentru comunicarea cu Pămîntul în ambele sensuri, conectă radiogoniometrul și receptorul. Deocamdată, aparatele tăceau, dar azi-mîine va ajunge pînă la „Diana" vocea patriei, care se apropia.

În ultimul mesaj transmis Pămîntului, Aleksei descrisese foarte exact modul de deplasare a astronavei. Dacă Pămîntul n-a uitat de „Diana", dacă s-a primit ultimul comunicat, curînd, foarte curînd, radiogoniometrele terestre vor intercepta semnalele sale. Apoi va fi trimis astronavei primul mesaj direct. Atunci va putea vorbi cu cineva, cu un urmaș, cu un cetățean al patriei care trăise după el încă un secol întreg. Deocamdată însă trebuia să continue să vorbească, să vorbească singur.

IV

Nu toate gîndurile le spunea însă Aleksei cu glas tare. Amintirea despre Vera era tăcută și ascunsă, ca și durerea din spate, care nu se potolea. Nu-i trecuse nimic. Își schimbase numai atitudinea față de el însuși.

Aleksei avea permanent în minte faptul că secția astronomică este deschisă și că, înainte de a intra în sistemul solar, va trebui închisă. În caz contrar, secția va fi năpădită de praful cosmic, iar mai tîrziu, în ea, va pătrunde aerul fierbinte al atmosferei terestre. Secția trebuia închisă dinspre exterior și pentru aceasta era din nou nevoit să iasă în Cosmos; și asta cît mai repede! În zilele următoare va avea mult

de lucru cu aterizarea. În afară de aceasta, Aleksei știa că, deși bolnav, mai are încă energie și trebuie să profite de această stare care putea fi temporară. Simțea cum undeva, în organism, sub o aparentă bună dispoziție, progresează boala lui necunoscută.

S-ar părea că ieșirea în Cosmos nu era o problemă deosebit de dificilă. Aleksei ieșise doar de atîtea ori. Alarma lui era provocată nu de un pericol perceput conștient, ci mai curînd de ascuțirea unui instinct de autoapărare, de o presimițire neclară a unui rău care i s-ar putea întîmpla în afara astronavei.

Se pregăti atent pentru ieșire. Deconectă sistemul de frînare, deoarece este imposibil să ieși în Cosmos dintr-o astronavă care-și încetinește brusc zborul. Aprinse proiectoarele iluminării exterioare ale „Dianei"

Îmbrăcarea costumului de scafandru fu mai dureroasă ca niciodată. Deosebit de grea fu îmbrăcarea mânecilor, foarte lipite de brațe. „Ce să-i faci — își spuse tare Aleksei —, costumul este făcut pentru oameni sănătoși."

Încărcă pistolul-motoraș. În jurul mijlocului își înfășură „hamurile" — o pereche de șnururi lungi de masă plastică —, necesare pentru legarea omului de astronavă. Niciodată, în timpul expediției, Aleksei nu mai folosise hamurile. Atît el, cît și Vera se bazau exclusiv pe pistolul-motoraș.

Căută mai întîi să se liniștească puțin în ecluză. Aici se auzea zgomotul obișnuit al pompei de aer. Amestecul respirator pătrunse cu un șuierat în costumul de scafandru. Uruitul mașinilor se stinse apoi în vacuumul care se forma. Placa sabordului [1] se dădu la o parte. Bezna neagră, strălucitoare, se întindea în goliciunea ei îngrozitoare.

Atunci se întîmplă lucrul de care el se temuse.

Acele stelelor îi fripseră ochii. I se părea că de cornee i s-au prins niște scîntei iuți, niște fire de nisip incandescente și otrăvitoare. Ochii i se umplură de lacrimi. Fiind lipsite de greutate, lacrimile nu-i curgeau în jos, iar din cauza clipirii, pleoapele și genele i se învăluiră. Universul luminos era parcă strîns într-un pumn, își pierduse distanțele, adîncimea, lărgimea...

Aleksei strînse puțin pleoapele, dar imediat făcu un efort și privi din nou cerul. Lumina siderală își pierduse vraja, devenise uniformă, neclară, încețoșată.

Ceva asemănător i se mai întîmplase o singură dată, în timpul ieșirii anterioare în spațiul interastral, dar într-o măsură incomparabil mai mică. Aceasta era probabil miopia cosmică, pe care pînă atunci n-o cunoscuse.

Se întoarse spre corpul astronavei. Căuta să distingă măcar în linii mari conturul acestei mașini titanice, pe care abia de curînd o atinsese cu mîinile lui, cînd își prinsese de balustradă hamurile. „Diana" era doar puternic luminată de proiectoarele exterioare! Își amintea că le-a aprins. Nu văzu nimic; vag, doar niște pete multicolore...

---

[1] Sabord — deschiderea ecluzei (n. r.).

Aceasta să fie miopia? Oare numai miopia? Era cuprins de groază. Cîteva minute se legănă neajutorat în gol, cu genunchii strînși lîngă burtă, cu capul răsturnat. După ce criza trecu, în fața ochilor nu mai vedea nici o flacără. Lumina se stinsese. Împrejur era întuneric beznă.

Orb!...

Scutură capul, mișcă ochii, închise și deschise pleoapele... „Orb" — repetă el cu glas tare.

Costumul de scafandru n-avea rezonanță. Avea senzația că urechile și nasul îi sînt astupate cu vată. „Nu despera! Să nu îndrăznești! Foarte bine că ești legat cu hamuri..."

Căută să simtă în miini hamul, să se îndrepte spre astronavă. Dibui orbește suprafața ei tare și aspră. Începu din nou să vorbească:

„Bine că ai apucat să te legi și că te ții de hamuri. Ce te-ai fi făcut fără ele?!..."

Se agățase de această posibilitate de a-și stimula propriul optimism. Fără hamuri și fără să mai poată vedea astronava ar fi fost într-adevăr pierdut. Aproape sigur.

„Trebuie să consideri un adevărat succes faptul că nu te-ai rătăcit prin cosmos. Ai avut un noroc ca-n basme! Cum de te-ai gîndit să te prinzi în hamuri?! Ai avut o prevedere nemaipomenită!"

Nu făcea economie la vorbe. Era necesar să vorbească astfel. Trebuia să gonească gîndul îngrozitor că unui orb îi va fi cu neputință să conducă pînă la aterizare nava.

„În lături cu scopurile îndepărtate! Cele apropiate sînt importante!"

E posibil ca o parte din această agitație să nu fi fost artificială; îi era mai ușor prin faptul că era oarecum rezolvată problema așteptării chinuitoare.

„Ai realizat întregul cortegiu de nenorociri. Și asta-i un record. Ești pur și simplu norocos..."

Aleksei se înfioră neplăcut la auzul acestui cuvînt care-i scăpase întîmplător. Prea se pornise. Îngrozitor, cînd Vera...

„Gata, acum, la lucru..."

Ținîndu-se cu mîna de balustradă, se tîrî încet pînă la intrarea în secția astronomică.

V

Trebuie neapărat să ajungă la al treilea buton din stînga... Al treilea buton din stînga... Ah!... Ce tare-l doare spatele... Nu se vede nimic în întuneric. Nu, nu e întuneric, e orb...

„Trebuie să găsesc al treilea buton din stînga. Din stînga..."

Aleksei încercă să se ridice în genunchi în fața tabloului de comandă, însă durerea îl cuprinse din nou. Frînt de durere, căzu într-o rînă și scrîșni din dinți. Îl chinuia cumplit...

Din nou răsună o voce slabă: „Apasă butonul..."

Încercă să execute ordinul pe care și-l dăduse singur.

Durerea din spate l-a cuprins atît de aprig, că nu mai poate vorbi. A uitat chiar de ce trebuie să apese butonul; știe doar că trebuie neapărat!...

A uitat aproape totul. A uitat cum a deplasat storurile masive ale trapei care dă în secția astronomică, a uitat cum a pipăit ventuzele pneumatice care asigură închiderea ermetică. A uitat cum se agățase istovit de balustradă și se tîrîse pe lîngă peretele astronavei pînă la intrarea în secția lui.

Trecutul și viitorul abia mai existau în fundul conștiinței sale. Doar scopul imediat era real: să închidă intrarea aceea, să verifice, să se tîrască pînă la secția lui, să umple ecluza cu aer, să-și scoată costumul... Execută totul, vorbind nelegat, într-o stare de semihalucinație, luptîndu-se cu leșinul care era continuu, de neînlăturat.

Butonul acesta conectează frînarea pe care o întrerupsese cînd ieșise afară. Aleksei își amintea că trebuie conectată frînarea, își ordonă executarea, dar pierduse legătura dintre cauză și efect.

„Apasă pe al treilea buton din stînga!"...

Dacă acest buton nu ar fi existat, probabil că și-ar fi pierdut complet cunoștința. Ar fi fost mai ușor, leșinul ar fi fost odihna... Așa era doar pe jumătate inconștient.

Nu reuși să-și scoată complet costumul de scafandru. Piciorul drept este strîns în cizma strîmtă. Pe podea este întinsă îmbrăcămintea de rinolin, întoarsă pe dos. Hamurile i s-au încurcat între mîini și picioare. Asta îl încurcă în mișcări.

Dar el nu simte.

Trebuie să ajungă la buton!

Bolboroseala nelegată, cînd mai tare, cînd aproape stinsă, se amestecă cu zgomotele slabe ale difuzoarelor conectate. Din nou se ridică în genunchi, pipăie placa mesei de comandă. Șoptește: „Trebuie să ajung la butonul al treilea din stînga..."

Deodată, de departe, pătrunde în secție un sunet nou, care crește și se întărește. O voce omenească! O voce de femeie, o voce clară, tînără, emoționată: „Astronava «Diana». Este chemată astronava «Diana». Vorbește cea de-a treia stație selenară de comunicatii interastrale. Mă auzi, Aleksei Nikolaevici Averin? Răspunde pe frecvența dumitale..."

Vocea se pierde, dar după cîteva secunde se aude din nou.

„...Averin, răspunde..."

Aleksei este întins pe podea. A căzut din nou, fără să ajungă la butonul dorit. Mușchii feței i se contractă, deschide ochii ficși, orbi. Cu ultimele eforturi își adună gîndurile și-și concentrează atenția.

„...Aleksei Nikolaevici Averin, sîntem alarmați de tăcerea dumitale, trebuie să ne auzi. Răspunde pe frecvența canalului 7..."

Pentru ca să răspundă trebuie să conecteze microfonul și emițătorul. Pentru aceasta trebuie să se ridice la tablou și să pipăie panoul

radiofonic pe care-l știe pe dinafară. Trebuie doar să se ridice. Să se ridice! Și pentru conectarea frînei, și pentru ca să răspundă Pămîntului. Oh, o nouă chemare. Foarte tare și clară...

„...a treia stație selenară de astrocomunicație. Este chemat Aleksei Nikolaevici Averin, astronava «Diana». Răspunde pe frecvența canalului 7..."

Nu, nu se poate ridica acum... Tăcere... Din nou:

„...Ascultă-ne, Aleksei Nikolaevici Averin. Ascultă-ne. Deși nu avem nici un răspuns din partea «Dianei», comisia Consiliului de zboruri interplanetare a hotărît să-ți transmită unele comunicări. Este posibil să ne auzi, dar să nu ne poți răspunde..."

„Da, da", — șoptește Aleksei.

„Ascultă-ne. Intîi: Consiliul îți transmite mulțumiri pentru informațiile deosebit de prețioase referitoare la drumul parcurs. Informarea a fost primită aproape în întregime și descifrată, ca și majoritatea informațiilor venite de la celelalte astronave ale escadrilei dumitale. Al doilea: «Diana» a fost reperată și se găsește sub continuă observație. Semnalele goniometrice pe care le-ai trimis se recepționează bine. Al treilea: traseul astronavei este satisfăcător. Comisia este alarmată însă de uniformitatea deplasării «Dianei». Trebuie să treci imediat la o decelerare[1] de trei ori mai mare. Repet. Intîi..."

Aleksei înțelege și singur că frînarea este acum lucrul cel mai important. In caz contrar, „Diana" va străpunge micul cosmos, va zbura prin el. Dar...

„Al patrulea: comisia aprobă hotărîrea dumitale de a n-o înmormînta pe Vera Aleksandrovna Averina. Foarte bine că se păstrează în frigul cosmic. Înainte de a intra în micul cosmos trebuie însă izolată. Sînt oarecare speranțe ca pe Pămînt organismul ei să poată fi reanimat. Uneori acest lucru este posibil. Repet. Al patrulea: comisia aprobă..."

Ce spune? Din nou se căznește să se ridice, să-și desprindă spatele de podea și... cu un geamăt se prăbușește. Este atît de emoționat, încît nu mai aude restul comunicatului. I se comunică ceva despre posibilitatea defectării dispozitivului de frînare, despre posibilitatea declanșării reactoarelor pentru frînare, despre panourile de protecție împotriva meteoriților, despre conectarea la puterea totală a radiațiilor de semnalizare. Fleacuri! Frînele sînt bune. Numai să ajungă la buton...

„Ascultă-ne, Aleksei Nikolaevici Averin. Al șaselea: comisia consiliului presupune că ești atins de maladia mezonică. Această boală apare după atingerea de suprafețe care au suferit o anihilare parțială. Perioada de incubație este de șase zile. Simptomele sînt următoarele: crize manifestate prin dureri puternice în coloana vertebrală, grețuri și vărsături, pierdere temporară a vederii. Boala este vindecabilă. Tratamentul se va face pe Pămînt. Repet..."

---

[1] Decelerare — micșorarea vitezei în unitatea de timp (n. r.).

Aleksei hotărî să-și adune forțele. La început să-și alunge încordarea nervoasă, apoi să se odihnească și la urmă să se arunce spre tabloul de comandă...

„Al optulea: deoarece se presupune că ești bolnav, comisia a hotărît să preia parțial conducerea «Dianei» în vederea aselenizării. Pentru preluarea «Dianei» este trimisă astronava «Amur». Se va apropia de «Diana» și o va coborî pe cosmodromul central al Lunii. Nu este necesară participarea dumitale la această operație. Este necesar însă ca «Diana» să-și micșoreze viteza de cel puțin zece ori. Trebuie de urgență să decelerezi de trei ori. Repet..."

Aleksei aștepta. Se simțea ceva mai bine, dar trebuia să fie sigur pe forțele sale.

Iar vocea Pămîntului, sonoră, clară, cu un uimitor accent de bucurie, aducîndu-i aproape suflul luminos al viitorului, continua:

„Aleksei Nikolaevici! Ascultă-ne: Tatăl dumitale trăiește. Atît el, cît și mama soției dumitale, Maria Petrovna Golovina, au fost supuși unui somn îndelungat, de mai mulți ani, metodă elaborată curînd după plecarea voastră. Tatăl dumitale și mama soției au fost treziți acum o lună. Amîndoi sînt sănătoși. Din motive umanitare nu au fost anunțați despre Vera Aleksandrovna Averina. Ascultă vocea tatălui dumitale imprimată ieri..."

O scurtă pauză.

„Bună ziua, fiule, bună ziua, noră." Tatăl se înecă, tuși. „Iartă-mă, Veronka, eu vorbesc cum am apucat. Trăiesc, cum vedeți, nu știu ce să zic. Vedeți, așa a fost să fie. Mă gîndeam eu oare atunci că vă voi mai vedea... Așa că zburați mai repede, vă așteptăm împreună cu Maria Petrovna. La noi totul e bine. Fii tare, fiule..."

Aleksei se încordă și, cu un salt doar aparent slab, se aruncă spre tabloul mesei de comandă.

Traducere de ILIE CONSTANTIN și RADU TUDOR
după revista „Znanie sila" nr. 12/1959

Aripi

I

Stepan Dodonov se simțea mereu atras de ceva neobisnuit. Își schimba destul de des pasiunile. Îmi aduc aminte că s-a omorît o vară întreagă făcînd curse de scutere submarine, apoi a trecut la pictura fosforescentă, pentru ca după aceea să înceapă să facă experiențe cu generatorul electric de mirosuri, care ocupa aproape jumătate din camera lui de baie. Această inconstanță era însă completată de fiecare dată, la Stepan al nostru, de absoluta credință că pasiunea lui din acel moment este cea mai bună, cea mai folositoare, cea mai necesară. Afirma acest lucru și cînd se potrivea, și cînd nu se potrivea, tinzînd însă întotdeauna să atragă în activitatea lui cît mai mulți prieteni. Este adevărat că nu era un orator prea strălucit. Mai curind rîdeam de el decît îi luam ideile în serios. Tip înflăcărat, neobosit, dar cam lipsit de tact, uneori distrat, cam prea entuziast și pripit, Stepan era de multe ori ținta ironiilor.

Se pare că numai Galocika Kruglova, colegă de an cu Stepan, nu-i vedea nici un defect. După părerea ei, un Stepan fără curiozități n-ar fi fost Stepan, iar el o considera la fel pe Galocika.

În orice caz, numai Galea avea acces la mapa secretă pe care Stepan o păstra în dulăpiorul său personal de la cămin. În această mapă existau ziare îngrijit împăturite și tăieturi din reviste.

Una dintre aceste tăieturi era un fotomontaj cu cadre din filmul de știință popularizată „Ele sînt aproape vii". Deși Stepan văzuse acest film de vreo zece ori, păstra totuși cu grijă fotografiile. Tot aici erau și studiul „Motoare mecano-chimice dirijate cu biocurenți" publicat în revista „Natura" și vreo alte 15 articole științifice tot cu asemenea titluri savante. În sfîrșit, în același dosar era o recenzie detaliată dintr-un ziar în care se vorbea de spectacolul oferit de muzicianul cu „șase mîini" care cînta simultan la pian, la acordeon și la chitară.

Mai tîrziu Galea ne-a povestit că ea și Stepan nu pierduseră nici un spectacol al acestui — după cum scria pe afișe — „Buda modern". După concert, cînd muzicianul își scotea din mîneci mîinile-i suplimentare, hemomecanice [1], Stepan ajungea în culmea admirației. Pînă nu de mult, el se mulțumise doar să-și copieze tăieturile, să le citească și să le răscitească. Atunci însă cînd în mapa-i secretă apărură notițe din „Vecerneaia Moskva" cu privire la deschiderea clubului sportiv „Aripi vii", posesorul mapei își pierdu liniștea. Generatorul de mirosuri fu părăsit, iar în timp ce noi mai demontam piesele unui asemenea emițător de buzunar, Stepan trecea pragul clubului „Aripi vii".

Orice s-ar spune, Dodonov știa să obțină ce voia. Conducerea clubului nu rezistă presiunilor lui, și peste o săptămînă tînărul nostru trecu cu bine examenul medical și proba de gimnastică. După încă o săptămînă trecu examenul teoretic (la care îl ajutară foarte mult materialele din mapa secretă) și deveni candidat la titlul de membru al clubului. Intr-un cuvînt, nici n-am apucat să ne dăm seama de nimic, cînd Stepan își și adusese în cameră obiectul către care se îndreptau acum toate gîndurile lui.

Incruntat, veșnic gata să se apere de ironii, el puse pe masă un pachet cu următoarea inscripție viu colorată: „Aripi sportive din rinol MI-7".

La drept vorbind, nimeni dintre noi nu văzuse de aproape mecanismele „aproape vii"; în acea vreme, ele erau extrem de rare. Știam numai că toate aceste mîini artificiale, aripioare de înot, aripi de zburat acționează după principiul mușchilor vii, adevărați. Știam că, dacă sint „alimentate" cu o soluție specială, lucrează cu zel, supunîndu-se semnalelor emise de biocurenții creierului omenesc. Fedea Artiuhov auzise chiar că MI-7 nu este ultimul tip al aripilor hemomecanice, că există altele mai perfecționate.

Bineînțeles că noi nu ne-am abținut să-i arătăm lui Dodonov imperfecțiunile achiziției sale, deși, desigur, el le cunoștea foarte bine.

Stepan tăcea încăpățînat și, fără să acorde vreo atenție discuțiilor noastre, deschise încet închizătorul ermetic al pachetului de masă plastică în care se găseau aripile. Pentru noi era o noutate faptul că aripile se păstrau într-un înveliș ermetic. De asemenea, interesant era și aspectul lor în stare „adormită". Flecăreala încetă. Toți fură cuprinși de curiozitate. Impingîndu-ne unul pe altul cu coatele, căutam să ajungem cît mai aproape de Stepan, care parcă oficia un adevărat ritual.

Intr-adevăr, aripile aveau un aspect neobișnuit și nu prea frumos. Erau unse abundent cu o gelatină transparentă și, așa cum erau pliate, aduceau cu o meduză uriașă.

---

[1] Mîini hemomecanice — dispozitive mecanice acționate de un sistem circulator (noțiune fantastică — n. r.).

Stepan întinse pe podea cîteva foi de ziar, puse atent pe ele această meduză lipicioasă și făcu încercări desperate de a ne goni din cameră. Este adevărat că noi il încurcam, cu excepția Galiei, al cărei ajutor real îl primea cu generozitate. Indignarea lui era de înțeles. Cu toate acestea am rămas îngrămădiți lîngă ușă; acum doar trebuia să înceapă ce era mai interesant, și anume deconservarea, sau mai exact „trezirea" mașinii adormite.

In cele din urmă, ignorîndu-ne prezența, Stepan se apucă de lucru.

Cu ajutorul unor tampoane de vată, șterse gelatina incoloră de pe meduza întinsă. Mirosea destul de urît. Fedea spuse:

— N-ar fi trebuit să distrugi generatorul de mirosuri. Ți-ar fi prins bine acum.

Nici un răspuns. Doar Galina se uita mînios la noi.

Amîndoi aduseră apoi un pahar cu apă de la chiuvetă și-l vărsară în aparat. Se auzi un zgomot ca un șuierat. Din transparentă cum era, meduza începu să devină verzuie. Din ea apărură niște ramificații: acestea erau aripile propriu-zise. La baza fiecărei aripi prinse a pulsa abia vizibil „inima" artificială, adică pompele de biosoluție. In fața ochilor noștri, aripile crescură, deveniră elastice și se colorară într-un verde viu.

— Uitați-vă! Mașina începe să respire! întrerupse liniștea Stepan.

Intr-adevăr, suprafața aripilor tremura ușor.

Stepan se înveseli: probabil că se temuse că aripile nu vor prinde viață, iar acum răsufla ușurat.

— Deconservarea s-a terminat!

Ne arătă instructajul care se sfîrșea cu următoarea frază: „In stare deconservată, mașina execută șase mișcări cu aripile (răsucire, dezrăsucire, bătaie în sus, bătaie în jos, inclinare și întinderea părții din față) la semnalele date de biocurenții omului antrenat special în acest scop".

II

Cel care trebuia să se antreneze era Stepan. Cum a ajuns el să-și stăpînească mașina merită să fie menționat, deoarece la începutul antrenamentului au existat unele momente destul de nostime.

Dis-de-dimineață, eroul nostru se încingea cu curelele aripilor și-și prindea de umerii goi și de omoplați ventuzele de contact, adică receptorii de biocurenți. Atunci asistam la ceva cu totul neobișnuit: vedeam aripile cum pornesc să bată neregulat, să fîlfîie, să se desfășoare ca niște suluri și să se întindă cît erau de mari. Primind haotice impulsuri de biocurenți, biomașina, înnebunită, își tîra nefericitul stăpîn prin

încăpere, trîntind în drumul ei tot ce întîlnea. După cîteva minute, în cameră domnea o dezordine îngrozitoare. Cu fața roșie de efort, Stepan se opunea însă dîrz toanelor nebunești manifestate de mușchii sintetici ai puternicului corp fără cap. În realitate, aripile puteau fi domolite nu prin efortul propriilor mușchi, ci numai prin gîndire, adică prin acțiunea creierului. De aceea, primul scop pe care îl propunea programul de antrenare era să învețe cum putea opri mișcarea aripilor prin eforturi de gîndire.

Mulți dintre noi, în frunte cu Fedea Artiuhov, priveau la început destul de sceptic această ultimă fantezie a lui Stepan. Acest scepticism mărturisit prin zîmbete neîncrezătoare și ridicări din umeri n-a durat însă mult. Din zi în zi, aripile deveneau tot mai ascultătoare. După o săptămînă, Stepan știa deja să le supună voinței lui timp de cîteva minute. Treptat el și-a creat reflexe automate.

Îmi aduc aminte că, înainte de examenul de cosmologie, am văzut o scenă foarte drăguță. Eroul nostru stătea la masă alături de Galocika. Simpatica pereche studia liniștită notițele, iar pe umerii lui Stepan aripile făcute sul se răsfățau cuminți, abia fremătînd.

În această perioadă, Stepan devenise neobișnuit de vorbăreț și sociabil, probabil intenționat, pentru a se deprinde să-și stăpînească mașina fără să se mai gîndească la ea. Mîndru de aripile strînse și liniștite, care îi ieșeau prin găurile făcute în cămașă, Stepan se plimba prin camerele căminului, în căutarea cuiva cu care să discute.

— Fraților, spuse el odată, adresîndu-ni-se în felul lui preferat, înțelegeți voi ce înseamnă să dobîndești niște aripi proprii ? N-ați visat niciodată că zburați ? Sînteți născuți să zburați, nu să vă tîrîți ! În concluzie, fraților, trebuie să facem în cadrul facultății o secție de zbor. Îmi iau angajamentul să obțin de la club cinci aparate !

— Uite ce e, păsărico, zise Fedea, dacă ții atît de mult să atragi zburători, dă-mi să încerc aripile tale...

Nouă ne plăcea Stepan și datorită faptului că nu știa de loc să refuze vreo rugăminte. Generatorul său de mirosuri fusese la seratele tuturor facultăților, iar cu scuterul submarin se plimbă și azi prietenii săi pe fundul rîului Moscova. De data asta însă refuză timid :

— Ți le-aș da, dar... mi le dereglezi, înțelegi ?

— Nu, nu-nțeleg, răspunse Fedea.

— Fiecare își are sistemul lui de biocurenți, iar aparatul trebuie reglat, învățat după posesor. Acest lucru se obține prin antrenament, treptat. Orice nou stăpîn trebuie să-și învețe de la început aripile. Știți doar, fraților, că modelul meu e vechi... Cere mult antrenament.

— De ce ai luat unul atît de prost ?

— Așa mi-au dat.

Galea ne-a povestit mai tîrziu că Stepan relata modest, nu spunea

tot. De fapt i se propusese un tip ultramodern. El preferase însă un tip vechi pentru ca să se antreneze mai bine și să se obișnuiască mai ușor cu mașinile perfecționate atunci cînd le va folosi.

Zilele se scurgeau. Entuziastul zburător se dedicase cu totul pasiunii lui, se gîndea numai la aripi, mergea pretutindeni cu ele, nu le mai scotea nici chiar noaptea, se învățase să doarmă pe burtă.

Rezultatul fu jalnic: un trei la dinamica stelară și un colocviu căzut la teoria neutrino.

Căzuse la colocviu în niște condiții destul de caraghioase. Stepan apăruse în amfiteatru înaripat ca de obicei. Și-a luat tema, s-a enervat, iar rezultatul fu neașteptat: aripile începură să nu-l mai asculte, dar fără ca el să observe. Intîi se desfășură încetișor aripa dreaptă și se propti în obrazul unei studente. Fără să-și dea seama ce s-a întîmplat, fata prinse a țipa. Stepan se fîstîci de-a binelea și imediat își pierdu controlul aripii din stînga: aceasta trecu la un fir de păr de urechea bătrînei profesoare, care îngheță de frică.

Un minut întreg a durat revolta aripilor. Era imposibil să nu rîzi în hohote de ghinionistul zburător, care încerca să restabilească sistemul dezorientat al biocurenților. Din fericire, totul s-a terminat relativ bine dacă nu ținem seamă de o călimară răsturnată. Bineînțeles, cel vinovat a fost dat afară de la colocviu.

Curînd după această întîmplare, asupra lui Stepan se năpusti biroul comitetului de an.

Primul luă cuvîntul secretarul nostru, un om la locul său, serios, ponderat, într-un cuvînt un om inteligent. El ceru noului candidat la zbor să înceteze purtarea-i nesăbuită, ridică problema trimiterii unei scrisori la clubul „Aripi vii", cu rugămintea de a i se lua aripile lui Stepan pînă la vacanța de vară, și ceru să se acționeze asupra lui pe linie sportivă. Apoi s-a ridicat Fedea Artiuhov, care l-a susținut pe secretar.

Situația era destul de gravă. Măsura de a i se lua lui Stepan jucăria preferată părea prea aspră. Toți ne așteptam că atunci cînd Stepan va lua cuvîntul își va arăta regretul. Da' de unde! El vorbi de cu totul altceva: despre coordonarea eforturilor de voință, despre adaptarea și pentru zbor a centrilor de mișcare ai creierului omenesc. Intră chiar în paleontologie, încercînd să demonstreze că în epoca de piatră strămoșii omului ar fi fost, chipurile, „aproape" niște reptile zburătoare.

— Inseamnă, spuse Stepan, că nouă ne-au rămas reflexele uitate ale zborului, și ele trebuie reînviate!

Toate acestea erau complet în afara problemei și a adevărului științific, dar pasiunea lui ne atrăgea. Toți eram numai urechi. Oratorul simți aceasta și o cam luă razna. Inainte de a termina, începu din nou să convingă pe băieți să organizeze în cadrul clubului nostru

sportiv o secție de zbor. Bineînțeles că această propunere fu considerată inoportună. Atunci cînd îi puseră din nou întrebări severe referitoare la învățătură și la aripile lui scandalagii și neastîmpărate, el răspunse:

— Nu vor mai exista mișcări involuntare ale aparatului. Prima fază a antrenamentului s-a terminat. Antrenorul clubului mi-a dat voie să îmbrac peste aripi niște brîuri de cauciuc. Îmi iau angajamentul ca într-o lună să fiu la zi cu învățătura. Îmi dau cuvîntul de comsomolist.

Biroul hotărî să-l pună la încercare pe Stepan, deoarece el era totuși un băiat de ispravă și nu mai avusese nici o abatere.

III

Mulți dintre cei care participaseră la acea ședință ar fi vrut foarte mult să știe ce însemna „fază de antrenare“, de ce s-a terminat prima fază și în ce consta cea de-a doua. Nu s-au pus totuși întrebări, deoarece nu era momentul. Și, la urma urmei, Stepan ar fi trebuit să se simtă ca un tînăr vinovat și nu să-și dea aerele unui înțelept care luminează pe ignoranți.

A doua zi însă, după cursuri, candidatul nostru la zbor, înconjurat de un cerc compact de curioși, răspunse grav la întrebări.

Se lămuri că în total sînt cinci faze.

In prima fază, te obișnuiești să ții aparatul imobil. Stepan învățase deja acest lucru (dacă lăsăm la o parte evenimentele neplăcute de la colocviu).

In faza a doua, trebuia ca, prin eforturi de voință și, ulterior, prin comenzi liniștite ale gîndirii, să-ți desfaci și să-ți strîngi aripile. Stepan se descurca oarecum și în această privință.

In faza a treia, trebuia să stăpînești bătăile aripilor. Acest lucru Stepan încă nu-l putea face.

Faza a patra (cea mai dificilă) o reprezentau săriturile și planarea.

Faza a cincea consta în zborul propriu-zis.

Tot cursul trebuia să dureze cîteva luni. In cele din urmă, aripile deveneau flexibile și mobile, se supuneau perfect comenzilor automate ale biocurenților creierului, se integrau organic în ierarhia semnalelor nervoase.

Complicat mai era aparatul! Stepan ne arătă schema de principiu: un păienjeniș fin de bioconductori sintetici și de hemogeneratori cu o împletire foarte isteață de mușchi și de nervi artificiali care plecau de la niște contacte și o rețea de canale de bioalimentare care porneau de la inimile artificiale și de la receptorii de alimentare.

„Fiţi atenţi la «gurile» aparatului!" — ne iniţia Stepan cu tonul unui bătrîn conferenţiar. Soluţia nutritivă ajunge la ele prin injectarea sub presiune cu ajutorul unor seringi, iar aceşti indicatori ne semnalează dacă aripile sînt „sătule" sau „flămînde". Dacă au o culoare portocalie înseamnă că aparatul este aprovizionat cu soluţie nutritivă. Dacă sînt colorate în albastru sau în violet, înseamnă că aparatul este insuficient alimentat.

Privind indicatoarele, văzurăm că erau de un albastru perfect.

— De ce le laşi să flămînzească?

— Ce vreţi? Totul la ore fixe, ca la regim!

In momentul acela se apropie în fugă Galea şi ne spuse că tocmai atunci Stepan încălca cu răutate regimul de alimentare a aripilor.

— Ai pălăvrăgit, şi a şi trecut o jumătate de oră de cînd trebuia să le alimentezi.

Şi zburătorul nostru plecă să-şi hrănească aparatul cu soluţia dătătoare de viaţă.

N-am fost primiţi la ospăţul aripilor. Cu toate acestea, am plecat cuprinşi de o fărîmă din entuziasmul lui Stepan.

Celelalte faze de antrenare, Stepan le-a trecut neobservate de noi. Serile dispărea la club, unde lucra sub îndrumarea antrenorului. Nu observarăm pe atunci nici faptul că, odată cu el, dispărea şi Galea.

Se apropia sfîrşitul anului III. Toţi ne pregăteam intens de examene.

Stepan însă, chiar în zilele cele mai agitate, nu întrerupea antrenamentul. Impreună cu el se antrena intens şi Galea, care, datorită insistenţelor lui Stepan, nu numai că fusese primită în clubul „Aripi vii", dar i se dăduse şi un aparat excepţional, un MI-10, cu o mulţime de îmbunătăţiri, sensibil, uşor de condus şi care necesita mult mai puţine eforturi la antrenament. Noi nu ştiam pe atunci toate acestea. Le-am aflat abia după ultimul examen, la balul sportiv tradiţional de la Lujniki.

Amurgul dulce de iunie era înfrumuseţat de verdeaţa parcului şi umplut de muzica încîntătoare a corurilor şi a orchestrelor. Rîsete cristaline, aplauze, comenzi sportive...

Băieţii organizaseră pe chei scurte întreceri acrobatice. Tocmai începuseră, cînd, la megafoane, se auzi vocea liniştită a crainicului:

— Peste cinci minute îşi va lua zborul din vîrful turnului universităţii o pereche de zburători de la Facultatea de astrofizică, grupa 32: Galea Kruglova şi Stepan Dodonov, aripi MI-10 şi MI-7. Apoi crainicul repetă: Peste cinci minute...

Uitarăm de întreceri şi priveam platforma turnului universităţii.

— Uite-i, uite-i! se auziră strigăte.

Pe fondul cerului se conturau siluetele înaripate, minuscule faţă

de turnul uriaş. Şi iată că una dintre siluete se aruncă de pe balcon. Un viraj brusc şi... se avîntă. Bătăile ritmice ale aripilor de vultur o poartă în sus, deasupra rîului Moscova, şi o întorc la loc, pe balconul turnului. De data aceasta, ambele siluete se aruncă în spaţiu, se îndreaptă către noi, către stadion, planează deasupra pajiştii verzi, iar noi alergăm spre ei strigînd din toate puterile: „Ura!" Ce ne pasă nouă că la bal mai evoluaseră cîteva perechi de fericiţi zburători din alte institute! Noi n-avem ochi decît pentru ai noştri. Le facem semne, ii strigăm, triumfăm. Sînt doar Stepan al nostru, Galea a noastră — Dedal şi Icar ai secolului al XX-lea!

Ajunşi pe Pămînt, ei nimeriră direct în braţele entuziaştilor spectatori.

— Sus cu păsările noastre!

Şi-i săltarăm pe braţe.

In cele din urmă, săturîndu-se, eroii noştri se salvară într-un mod neaşteptat: îşi făcură cu ochiul, apoi îşi desfăcură brusc aripile şi prinseră a bate energic din ele; noi simţirăm un val puternic de aer care ne împinse la o parte. Formidabil! Un nou val de entuziasm ne cuprinse.

IV

Trebuie să spun că încă cu doi ani înainte de evenimentele cunoscute cititorului, Stepan se înscrisese pentru excursia în Lună. Pe atunci demonstrase cu mult foc că orice tînăr al vremurilor noastre trebuie să vadă în anii tinereţii, cu propriii lui ochi, priveliştile exotice ale pustiurilor şi ale munţilor selenari.

Ii venise rîndul însă tocmai în perioada în care învăţa să zboare. Cu inima strînsă, Stepan refuză să plece în croaziera cosmică. El nu concepea fără zboruri vacanţa care sosise.

Pentru Galea problema verii fusese rezolvată mai înainte: mergea împreună cu noi în tabăra alpină din Himalaia, în cea de-a doua „Rezervaţie tectonică". Ardoarea cu care-l rugă Galea îl determină pe Stepan să ceară să fie şi el înscris în grupul nostru. Bineînţeles că l-am primit cu plăcere. Nici măcar Fedea Artiuhov nu protestă.

Evenimentele care s-au petrecut în vara aceea ni s-au întipărit însă în minte pentru mult timp.

Traseul excursiei, elaborat încă de acasă, trecea pe versantul sud-estic, cel mai greu, al Djamalungii, către vîrful lui, apoi cobora pe versantul nordic pînă la puţul experimental de 100 km al controlului seismic (la sfîrşitul drumului aveam intenţia să facem cunoştinţă cu ceea ce era nou în materie de prevedere şi prevenire a cutremurelor).

In prima etapă, Stepan și Galea au fost extraordinari. Noi urcam cîteva ore, iar ei dădeau de cîteva ori din aripi. Noi ne căzneam, eram epuizați de eforturi, iar ei se învîrteau împrejur, zburdau ca niște copii, ca păsările cerului. In caracterul lui Stepan apărură trăsături noi, de pasăre. Incepu chiar să cînte, ceea ce înainte nu făcea. Se întîmpla să urcăm vreun perete scăldați în razele clocotitoare ale soarelui și abia găsind pentru reazem neînsemnate denivelări de teren; iar deasupra îl auzeam pe Stepan dînd glas unor coloraturi vesele, care în plus erau și răgușite, și false!

De unde știa el aceste melodii moderne de dans?

— Stiopa, cîntă pentru tine! îi strigam noi.

— Pentru mine nu s-a compus încă nimic, răspundea el glumind obraznic.

— Galenka, potolește această trîmbiță spartă!

Galea însă rîdea, considerînd probabil că și notele false i se potrivesc inegalabilului ei Stepan.

Cu toate acestea, veni o zi cînd cîntecele încetară, dar nu pentru că Stepan ar fi cedat rugăminților noastre.

Fedea Artiuhov îi făcu să se rușineze atît de mult pe ușuraticii noștri zburători, încît aceștia trei zile la rînd își ținură aripile strînse și împărțiră vitejește cu noi toate greutățile unui urcuș. In ziua a patra, cînd ajunseserăm destul de sus, se petrecu deodată acea tristă întîmplare.

Conform înțelegerii, în ziua aceea se termina perioada fără aripi a zburătorilor. In zori, pe cînd Galea pregătea dejunul învîrtind la pe-pe (așa numeam noi bateria solară de campanie — un energocovor [1] cu semiconductori), Stepan își făcea obișnuitul zbor matinal de antrenament. Execută cîteva sărituri grele, cîteva viraje, apoi, vrînd să aterizeze, nimeri cu picioarele direct în pe-pe. „Covorul" se deterioră, plăcuțele fragile ale fotoelementelor se prefăcură în cioburi, iar Galea încremeni de uimire.

Ce se întîmplase?

Stepan ne încredință că avusese intenția să coboare la vreo doi metri depărtare de baterie și că așa ceva nu i se mai întîmplase din perioada primelor antrenamente. Galea susținu cu tărie același lucru, apărîndu-l ca întotdeauna pe Stepan. Nici noi nu prea eram înclinați să bănuim că un tovarăș ar fi putut face intenționat asemenea fapte. Cel mai rău lucru pe care și-l permitea în ultimul timp era cîntatul. Furăm nevoiți să aprindem un foc preistoric; spre norocul nostru, găsirăm iarbă uscată și fierserăm concentratele la focul lui Prometeu.

In timpul dejunului s-a dezbătut situația creată. Să mergem mai departe fără pe-pe, bazîndu-ne pe spirtieră și pe mica rezervă de spirt?

---

[1] Energocovor — dispozitiv energetic care se poate rula asemenea unui covor (noțiune fantastică — n. t.).

— Aproape că nu mai există această rezervă, spuse amărît Stepan.

— Cum să nu fie ?! Doar nu l-ai băut, rămășiță a capitalismului ? îl întrebă Fedea Artiuhov.

— Am frecat aripile cu el. Cine putea să știe că vom mai avea nevoie de spirt.

— Na-ți-o bună ! Din ce în ce mai bine ! Of, Stepan !

Ne rămăsese o singură soluție: aceea de a ne întoarce la bază după un alt pe-pe; în caz că nu s-ar fi găsit, pentru a ne aproviziona cu spirt.

Pînă la bază erau vreo zece zile de cățărat pe stînci, dar numai vreo cîteva ore de zbor cu aripile. Bineînțeles că Stepan ceru să meargă el, ca să-și răscumpere vina.

— Într-un minut am și pornit. Seara veți avea „pe-pe"-ul.

— Nu, Stepan, protestă Galea. Voi zbura eu.

— Nici să nu te gîndești.

— Tu doar ai pățit ceva cu aripile.

— Fleacuri ! Aparatul e în regulă. A fost o întîmplare.

— Verificăm ?

— Nu-i nevoie. Nu-i timp.

— Ba nu, să verificăm ! Te rog, Stiopa !

Ca de obicei, Galea insistă. Începu verificarea.

Pe o suprafață mică între stînci întinseră un cearșaf alb, pătrat, care să poată fi văzut perfect de sus. Stiopa sări, bătu din aripi, începu să ia înălțime, făcu cîteva ronduri, porni apoi în jos către cearșaf... și nimeri cu un metru și jumătate alături. Fără să se uite măcar spre noi, își făcu din nou vînt de pe stîncă, făcu aceleași mișcări, dar din nou nu putu să aterizeze exact.

Urmărind atent zborul, am observat că aripile i se mișcă altfel decît înainte. Nu mai exista vechea siguranță, nu mai vedeam mișcările pline de acea grație care întotdeauna ne smulgea admirația. Zborul părea greoi, ca și cînd aparatul ar fi fost obosit.

Toate acestea, Stepan le simțea mai bine decît noi.

— E proastă situația, fraților !

Galea, îngrijorată, se așeză lîngă Stepan. El își scosese aripile și începu să examineze atent tabloul de comandă unde erau situați indicatorii de saturare și aparatele de verificare a reflexelor.

— Curios, acum totul pare normal.

Într-adevăr, aparatul părea să fie în stare bună. Inimile-pompe se contractau ritmic, indicatorii luminau puternic în portocaliu, biorefle-xele acționau toate.

— Stiopa, spuse Galea, ia urgent legătura cu clubul, pentru consultație, iar eu plec la bază.

— Mi-e frică pentru tine. Ce te faci dacă şi aripile tale se strică brusc ?

— Eşti un caraghios. Ia uite-te cum zbor!

— Stai...

Galea însă nu mai auzi. Ea îşi luă zborul şi dintr-o dată se ridică la mare înălţime şi parcă pe o parte, se răsuci greoi în aer şi porni mai sus, purtată de bătăile neregulate ale aripilor.

— Inapoi! strigă Stepan. Coboară imediat!

Işi prinse febril de umeri ventuzele aripilor, îşi încinse curelele şi se avîntă în gol.

Galea se rotea din ce în ce mai sus. In urma ei, cu impulsuri neregulate, zbura Stepan. Silueta ei cu mişcări stranii se pierdea în cerul însorit. Smuciturile sălbatice ale aripilor o aruncau continuu dintr-o parte într-alta. Era clar că fata pierduse complet conducerea aparatului.

Desperaţi, ne mişcam printre stînci, ne uitam spre cer pînă ne dureau ochii...

Iată, parcă a încetat să se mai înalţe. Aripile Galiei se opriră pentru o clipă, apoi se îndreptară în jos. Nu, asta nu e coborîre. Cade! Mai jos, tot mai jos! Şi tot mai repede! Stepan zboară să-i taie drumul. Se aude cum strigă răguşit, repetînd mereu aceleaşi cuvinte:

— Opreşte bătăile! Opreşte bătăile! Opreşte bătăile!

Asta a fost totul. Nu se mai vedea şi nu se mai auzea nimic. Amîndoi ieşiseră din cîmpul nostru vizual.

Venindu-ne în fire, fugirăm la radiofoane. Formarăm febril numărul de telefon. In primul rînd, trebuia chemat elicopterul de salvare. Dar noi ce puteam face? Acolo unde se pierduseră zburătorii noştri era imposibil de ajuns. Cum puteam noi, prizonieri ai gravitaţiei, să ne ajutăm prietenii în nenorocire? Lipiţi de pămînt, incapabili să pornim spre ei, sufeream de nimicnicia noastră...

V

Din tot ce am aflat mai tîrziu, evenimentele s-au petrecut astfel.

Galea apăsase totuşi pe butonul de oprire a bătăilor. Probabil că aceasta a fost ultima ei mişcare conştientă. Aripile se întinseră şi înţepeniră. Căderea fu oarecum frînată, şi Stepan, care tocmai ajunsese, apucă să-şi prindă prietena de umeri. Dintr-o dată însă îi veni foarte greu, se simţea tras în jos. Se speriase pentru că Galea era leşinată. Mai repede, către un reazem, către ceva tare sub picioare! In faţă — prăpastie. In spate — o stîncă dreaptă, aproape ca un perete. Pentru ca să n-o lovească pe Galea, Stepan, ţinînd-o în braţe, se repezi spre

stîncă de-a-ndaratelea, mişcîndu-şi în mod neobişnuit aripile. Şi acolo, din nou ghinion! Stepan se apropiase de stîncă mai repede decît crezuse. Intorcîndu-şi capul, văzu deodată că o jumătate de cer era acoperit de un colos de piatră. O lovitură şi — nenorocire! — zgomotul aripilor care se frîngeau...

Ca prin minune, Stepan se oprise pe o mică ieşitură. Strîngînd corpul inert al Galiei, îşi recăpătă instinctiv echilibrul. Pe spate, aripile i se muiaseră şi atîrnau ca nişte cîrpe ude. Nu mai erau bune de nimic. Cu o mînă, Stepan îşi desfăcu curelele, desprinse ventuzele aparatului defectat şi le urmări cu privirea cum se prăbuşeau în prăpastie.

In inimă simţi din nou frica de înălţime. Abia acum, fără aripi, îşi dădu seama Stepan de întreg pericolul situaţiei. Abia acum începu el să bănuiască pricina nenorocirii: insuficienţa oxigenului! Aripile se sufocaseră! Era influenţa altitudinii. Aripile Galiei aveau însă un dispozitiv special pentru acest scop. Trebuia doar să fie dat pînă la refuz regulatorul de răsuflare. Of, dacă această idee fericită i-ar fi venit mai devreme!

Balansîndu-se pe un bolovan, Stepan luă aripile fetei şi, cu un efort imens, şi le petrecu pe după umeri. Această operaţie dură însă cîteva minute. Avea o migrenă îngrozitoare, apărută încă pe cînd se lupta cu aparatul ce nu i se mai supunea. Durerea îi zvîcnea în timple, îi întuneca privirile. In această stare, Stepan începu să învîrtească maneta de reglaj. Ce bine că aparatul Galiei era perfecţionat, că era un aparat universal! Stepan aduse maneta la noile cifre indicatoare de greutate şi de puls normal. Împinse pînă la refuz regulatorul de răsuflare. Abia după aceea examină indicatorul de saturare. Încă o nenorocire: era albastru! Probabil că, în timpul acelui zbor bezmetic, se consumase o cantitate enormă de energie şi se terminase rezerva de alimentare prevăzută pentru două ore. Bidonaşul cu soluţie nutritivă rămăsese în tabără. In buzunarul de la piept, Stepan avea numai seringa.

...Picioarele i se moaie, nu mai are putere să se ţină. Pietrele se rostogolesc, îi fuge reazemul de sub tălpi. Fără încetare îi sună în minte gîndul îngrozitor: aparatul mai are extrem de puţină soluţie nutritivă! Pentru cît timp oare? Pentru un minut? Pentru două? Dar dacă ajunge pentru zece minute? Dacă ar ajunge... Este un risc foarte, foarte mare...

Strîngînd la piept pe Galea, Stepan se propti puternic în picioare şi-şi întinse aripile. Bătăi rapide, puternice. Mai sus, tot mai sus. In momentul acela însă simţi acel îngrozitor tremur electric: „alimentarea s-a terminat complet".

Ca un fulger îi trecu prin minte: nu mai are la dispoziție decît o singură bătaie și apoi cîteva clipe de planare. Înapoi! Către acea ieșitură salvatoare...

Zbură pînă acolo, se prinse, se lipi de stîncă.

Frînturi de gînduri îi trec febril prin minte. Alimentare, biosoluție, ATF, acizi din grupa DD. Își amintește vag că un zburător povestea la club că și-a prelungit cu trei minute durata de functionare a aparatului său cu ajutorul apei de mare. Apă de mare! Împrejur, munți și iar munți, stînci și nici urmă de apă! Stepan simți deodată că-i este foarte sete. Apă. Apă de mare...

Deodată, ca un fulger, o idee salvatoare îi răsună în minte: sînge! da, sîngele! Dacă apa de mare este bună, atunci sîngele cu atît mai mult. In sînge există fosfor organic, sînt săruri... Își taie cu briceagul vena. Sîngele țîșni în cilindrul seringii. Nu-l doare. Numai că-i e greu, îi e foarte greu să facă acest lucru atîrnat, cu o singură mînă, și să o mai țină și pe Galea. A și introdus o seringă prin supapă, apoi o a doua, o a treia. Ce încet curge sîngele... Indicatorul a devenit cafeniu. Mai trebuie. I se întunecă privirea. Simte înțepături puternice și fiori în tot corpul. Destul. Acum să zboare. Cu un ultim efort de voință, Stepan întinde aripile și se depărtează de ieșitura de stîncă...

Două corpuri aproape inerte ajunseră la noi în tabără, aduse de niște aripi ce băteau sacadat. Strînși puternic în brațe, ei se prăbușiră pe pietre. Stepan își pierdu imediat cunoștința. În timpul zborului, creierul său lucrase probabil pînă la epuizare. Îi duserăm la umbra stîncii, dar nu ne hotărîram să-i scoatem lui Stepan aripile. Deasupra corpurilor nemișcate ale zburătorilor, aparatul se frămînta și se agita cu mișcări convulsive. Indicatoarele aveau reflexe violete, sinistre. Se auzi zumzetul elicopterului sanitar de salvare, care se apropia.

*

* *

Ce a urmat după asta? Zburătorii noștri au petrecut o lună în liniștea unui sanatoriu. O lună plictisitoare, lungă, care nu se împăca de loc cu caracterele lor neliniștite. După însănătoșirea lui Stepan, cazul din munți s-a discutat la clubul „Aripi vii", într-o ședință plenară. S-a apreciat că Dodonov și Kruglova săvîrșiseră o greșeală nepermisă, scăpînd din vedere faptul că la marile altitudini oxigenul necesar aripilor putea fi neîndestulător, dar și mai grav era faptul că nu verificaseră pînă la capăt aparatul, care începuse brusc să o ia razna. Aceste greșeli fuseseră cît peaci să-i ducă la un sfîrșit tragic. Cu toate acestea, ingeniozitatea și curajul pe care Stepan le-a dovedit în munți salvară viața lui și a Galiei.

Dar noi? Fără să ținem seamă de nimic, am pornit pe urmele „primilor noştri zburători". Şi iată, grupul nostru este sîmburele „secției înaripaților" din universitate. Şeful nostru este Fedea Artiuhov. Stepan este antrenor. Galea are sarcina de „conducător artistic". Secția s-a dezvoltat vertiginos ca în basme: am și ajuns la o sută de oameni. După toate probabilitățile, destul de curînd va deveni de vreo zece ori mai mare.

Toți cunoaștem acum această senzație minunată a adevăratului zbor. Ne sînt cunoscute incomparabilul sentiment de ușurință și repeziciune, fericirea urcușului și senzația puternică a coborîșului. Sîntem înaripați! Sîntem stăpînii aerului, care a devenit pentru noi un sprijin sigur. E uimitor și minunat! Aripile sînt o părticică din noi, o părticică din ființa noastră. Ce bine e!!...

Traducere de RADU TUDOR
după revista „Znanie sila" nr. 5/1959

Tiparul: Combinatul poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri Științifico-Fantastice

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonamentele la revista „Ştiinţă şi Tehnică" şi la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, secţiile de difuzare a presei, precum şi de către factorii şi oficiile poştale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREŢUL 1 LEU